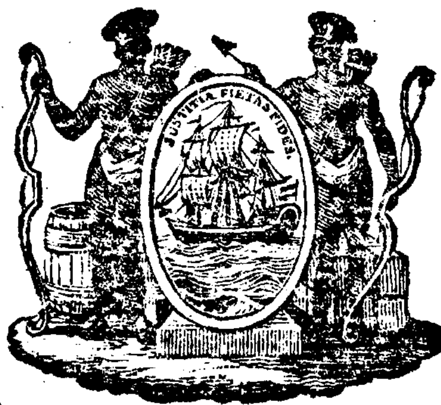
N°. 94. A°. 1835.

WOENSDAG, den 25sten NOVEMBER.

Nieuwe Surinaamsche Courant.

Nieuwstijdingen.

Extracten uit de Curaçaosche Couranten tot en met den 31 October jl.

Het nieuws van de overkust bepaalt zich deze week tot eenige berigten uit het leger van de konstitutionelen. Het hoofd gouvernement te Caracas heeft in de *Gaceta de Venezuela* van den 10 dezer den toestand en de stellingen van de strijdkrachten op de onderscheidene punten in het oostelijke gedeelte, aan het publiek bekend gemaakt.

Op den 27 September jl. vertrok de 2de brigade infanterie van Guarenas, en op den volgenden dag de 3de brigade. Deze brigades gingen zich vereenigen in *el alto llano* met de troepen onder het onmiddelijke bevel van den Generaal Paez; en de troepen in Oritaco en Chaguaramas hadden zich reeds onder het bevel van den kolonel J. M. Zamora, aanvoerder der voorhoede, vereenigd.

De twee opgemelde brigades onder het bevel van de Generaals Macero en Pinango, ten getale van 1,[illegible] man, behalve de officieren, en hoofd officieren, togen op van Guarenas, en waren den 30 September door Caucagua getrokken. Deze troepen zegt men, zijn wel gekleed en uitgerust in vol geestdrift voor de zaak, welke zij gingen verdedigen.

Den 3 dezer trok uit Caracas de kolonne van het westen onder het bevel van den kommandant A. Codazzi, met de rigting naar de kust bovenwinds. De kommandant Codazzi zal, op zijnen togt door Rio-chico, zijne kolonne met de troepen aldaar versterken.

Op den 29 September jl. zeilden uit La Guaijra de Schooners Puerto Cabello, Voladora, Amazona en Anita, wel gewapend en bemand om zich te vereenigen met het kleine eskader te Margarita, hetwelk bestaat uit vier goede goletten en drie kanonneerboten.

De eerstgemelde vaartuigen hebben troepen, wapens, ammunitien en geld gebragt voor Generaal F. E. Gomez, die op den 24 aan het hoofd van 400 man te Carupano was.

Reeds te voren heeft het gouvernement geld gezonden naar Margarita, om vaartuigen en krijgsbehoeften aan te koopen.

In het kanton Maturin heeft de kolonel Manuel Isava een korps vrijwilligers, ten getalle van 700 man, op de been gebragt, en hij bevindt zich thans te Tabasco met zijne krijgsmagt.

Te Valencia wordt eene sterke krijgsmagt als reserve bijeengebragt, om in eenige voorkomende gevallen te kunnen voorzien.

De eerste brigade infanterie onder het bevel van den kolonel Paredes, gaat steeds voort derzelver gelederen aan te vullen. Bij deze brigade behoort het battaljon mobile Schutterij van Caracas.

Het gouvernement heeft door middel van een handelhuis in Caracas 1,202 geweren ontvangen en was in koop met een ander huis van 300 geweren.

Het gouvernement ontvangt bij voortduring vele vrijwillige bijdragen in geld, paarden, enz. zoo van de ingeborenen als van de vreemdelingen.

Volgens eene dagorder van den Generaal Paez, gedagteekend aan zijn hoofdkwartier te Chaguaramal de Perales den 4 October 1835, bevond hij zich met het gros van zijn leger aan den oever der Unare, eene rivier aan de grensscheiding van Barcelona. Zijne voorhoede was te Chaguarama en Orituco. In deze dagorder moedigt hij zijne soldaten aan om de overwinning op de opstandelingen tegen de konstitutie te gaan behalen; vermaant hij hen in het oog te houden, dat zij naar een verbroederd land gaan, om alleen aan de weinigen de wapens te ontnemen, welke zij tegen de natie opgevat hebben, en hem tot gehoorzaamheid terug te brengen; dat zij in deze omstandigheden, meer dan ooit moeten betoonen, dat: de dapperen edelmoedig zijn.

Hij spreekt de inwoners van Barcelona en Cumana in deze dagorder aan, en maakt hun bekend dat het konstitutionele leger aanrukt met het doel alleen om de genen die tegen de natie en het gouvernement opgestaan zijn, te onderwerpen; en geeft aan de vredelievenden en getrouw geblevenen de verzekering van veiligheid in personen en goederen.

Naar het boven medegedeelden mag men verwachten dat de strijdende partijen in Venezuela welhaast tot een beslissend gevecht zullen komen; en volgens de *Gaceta de Venezuela* mag men de hoop koesteren dat de zaken spoedig ten gunste van de konstitutie zullen vereffend worden.

De Aartsbisschop van Caracas Mendez, bevond zich onlangs in de provincie Barquisimeto, waar hij hevig tegen de konstitutie preekte, als vrijheid gevende aan alle vreemdelingen om kerken in Venezuela te bouwen, een middel om de katolijke kerk om te keeren en het gansche land te verketteren. Toen zulks aan het gouvernement van Caracas bekend werd, werd er eene afdeeling troepen derwaarts gezonden die den Aartsbisschop gevangen nam en naar de hoofdstad bragt.

Op een kar gezeten met beide handen aan elkander geboeid, hield hij evenwel een kruis in dezelve. In de dorpen door dewelke hij henen reed, had een groote toeloop van volk plaats om hem te zien. Hij hield als dan zijne handen met het kruis om hoog en zeide: zie daar het eenige wapen dat ik heb en echter beschuldigt men mij van opstand te maken. Een Bisschop heeft geene andere wapenen dan het gebed en tranen, en deze alleen gebruik ik tot heil voor de kerk. Even als de andere martelaren lijd ik voor het ware geloof, enz.

In weerwil van zulk prediken heeft hij nergens eenige opschudding kunnen bewerken. Personen die in de binnenlanden van Venezuela bekend zijn, verzekeren dat het volk aldaar, hoewel in eene diepe onkunde en onwetendheid levende, echter verre af is van bijgeloovig te zijn. Het ongeloof, de ongodsdienstigheid en onverschilligheid, maken even zulke vorderingen onder de nieuwe en onbeschaafde volken van Zuid-Amerika, als onder de oude en meer beschaafde volken van Europa: b. v. b. de Franschen en Spanjaarden. Het ongeloof en onverschilligheid beheerschen onzen tijd. Het is als de miasme der Cholera, die den dampkring besmet, zij dringt door onder alle gezindheden, Mahomedanen, Joden, Katolijken en Protestanten. Het is de geest dezer eeuw die door niets te stuiten is. Het brengt goeds voort maar ook kwaad; zoo als het bijgeloof ook hare goede zijde heeft. Wie had ooit kunnen denken dat het oud ongeloovig Spanje een St. Bartholomeus nacht onder de monnikken had de kunnen aanrigten.

— Verleden Donderdag is eene gouvernements Schoenerbrik der republiek van Venezuela alhier aangekomen, aan boord hebbende Z. E. den Generaal Raphael Urdaneta. Wij vernemen dat Generaal Urdaneta zich wegens eene oogziekte genoodzaakt heeft gevonden, het bevel over het leger van de kust landen in Venezuela neer te leggen en naar zijn huisgezin te Coro terug te keeren.

Bij deze gelegenheid zijn er zeer gunstige berigten ontvangen voor de zaak der konstitutionelen in Venezuela. Alleen het verschijnen van den Generaal Paez aan de grenzen van Barcelona zou de reformers zoo veel schrik op het lijf gejaagd hebben, dat zij zonder af te wachten om slag te leveren naar alle rigtingen op de vlugt gingen. Generaal Monagas was met 400 man naar de llanos op de vlugt gegaan; en achter hem en de zijnen had Generaal Paez den Generaal Ortego met 400 uitgekozene ruiters gezonden; de Generaals Marino, Briceno Mendez, Carujo en Diego Ibarre, waren met 5 à 600 man op het eskader van Generaal Beluche naar Peurto Cabello geweken; zoo dat al het oostelijke gedeelte van Venezuela thans door de gewapende hervormers ontruimd is.

Alleen Puerto Cabello en de stad Maracaybo (het kasteel San Carlos aan de Bar is nog voor de konstitutie) zijn de zaak van de hervormers toegedaan. De konstitutionelen, die op *Peunte fuere* waren, hadden op het zien aankomen van het opgemelde eskader naar Valencia geweken, en de gansche stad Puerto Cabello in handen van de hervormers gelaten. Op het bekomen der tijding van deze gebeurtenis, werd er dadelijk eene afdeeling troepen naar dien kant gezonden, om eene eventuele aanrukking der hervormers te kunnen te keer gaan.

Van eene andere zijde vernemen wij dat er tusschen de troepen van Generaal Gomez die van Carúpano naar Cumana opgetogen waren en de hervormers, een gevecht had plaats gehad, waarbij de laatste 400 man verloren en waarop zij naar Barcelona geweken waren.

Men kan thans met grond verwachten dat de zaak der hervormers spoedig beslist zal worden; en wij willen hopen, voor het heil van dat land, dat vrede en rust er spoedig zullen hersteld worden en duurzaam zijn. — Er behoort echter meer dan gewoon beleid toe om in een burger twist over den vorm der regering, de onderscheidene partijen, met opzigt tot den aard en de hoedanigheid van denzelve volkomen te doen overeenstemmen. Om deze reden heeft men in onze tijden (ook in de vroegste tijden reeds) was zulks het lot van alle landen) in de onderscheidene nieuwe Zuid-Amerikaansche Staten onlusten over den regerings vorm zien ontstaan, welke onlusten zoo lang zullen blijven bestaan, tot dat de langdurige gisting zelve dáár heilzaam wordt, waar een buitengewoon man, op eene bij uitstek schrandere wijze, tot voordeel van het algemeen, van dezelve partij weet te trekken en moeds genoeg heeft, om voor het welzijn zijner medeburgers zich zelven te verloochenen. Moge het tijdstip waarin het weldadig invloed der eendragt het vertrouwen tusschen burgers en burgers geheel kan herstellen, voor Venezuela thans daar zijn!

— Er was te St. Kruis onlangs een oproer onder de manschappen van het garnizoen aldaar uitgebroken. — Het bevel van dat garnizoen werd een geruimen tijd gevoerd door een kapitein die de krijgstucht onder de soldaten verzuimde te onderhouden, zoo dat zij zich aan dronkenschap en alle ongeregeldheden overgaven. De Gouverneur van St. Kruis zulks gewaar geworden zijnde, ontnam hem het bevel en liet hem door een ander kapitein vervangen. De nieuw aangestelde kommandant begon dadelijk de krijgstucht met alle gestrengheid onder de soldaten te herstellen, doch deze ontwend geworden zijnde met de krijgstucht, begonnen wederspannig te worden. Eens op een avond dat de kommandant van eene gezelschap komende de ronde in de kazerne ging doen, ontwaarde hij groote wanorder onder de soldaten in de kazerne. Hij riep voor den Sergeant van de week, doch kreeg geen antwoord, daarop zag hij twee soldaten voor de deur van een der vertrekken voor onderofficieren staan, hij ging naar hen toe, doch zij verwijderden zich in der haast, hij klopte aan de deur en kreeg van den sergeant ten antwoord dat hij daar in arrest was, de kapitein sloeg de deur met geweld open en de sergeant verteldde hem, dat de soldaten hem daar opgesloten en gedwongen hadden een papier te onderteekenen; dat hij zich niet zonde verzetten tegen hetgeen zij nog en doen. De kapitein liet onverwijld de hulp van de Schutterij en van de oorlogsbrik, die daar lag, inroepen, waarop al de soldaten in arrest genomen werden.

Het garnizoen bestond uit ruim twee honderd man. De manschappen hadden het plan gevormd om het fort te overmeesteren en de oorlogsbrik te veroveren, waarna zij de stad zouden geplunderd en zich aan boord van de brik gescheept hebben met bestemming naar de overkust. Vierentwintig aanvoerders zijn aan boord van de brik gevangen gezet en de rest zullen door den krijgsraad teregt gesteld worden. De Schutterij deed intusschen de dienst van het Garnizoen.

Berigten uit het gebied van Kunsten en Nijverheid.

Zonderlinge kunstberekeningen. — Eene nieuwe Engelsche dwaasheid begint in Frankrijk veld te winnen, namelijk, om zonderlinge berekeningen, welke niemand lust of geduld heeft, na te gaan, b. v. hoeveel malen de Fransche kroonen, het bedrag der Engelsche schuld uitmakende, nevens elkander rondom de aarde zouden kunnen gelegd worden, of hoeveel zoutkorreis elken dag in de gezamenlijke kookketels van Groot-Brittanje gedaan worden. — Een Zwitsersch liefhebber heeft de inventaris voltooid van de kunstrijkdommen, in Frankrijk door het Christendom voortgebragt. Voor de omwenteling van 1793 droeg Frankrijk trots op 1,700,000 godsdienstige gedenkteekenen, zonder de huiskapellen en oratoriën te rekenen. In elk dezer monumenten vond men ten minste 50 gebeeldhouwde figuren, zooals in de kleine dorpskerken, en 5 duizend van hout, steen, zilver, ivoor enz. In elke groote hoofdkerk, bijzonder te Chartres, alwaar zij alle nog staande zijn gebleven, geeft de gemiddelde term

4262,500000 standbeelden van slechts eenige lijnen hoogte, tot 20 voet en meer; voeg daarbij een nog grooter aantal, op glas, maren, zijde of wol, goud- of zilverstof geschilderde figuren en men bekomt voor het minste 8585,000000 menschelijke figuren aan het Christendom verschuldigd. »Ik zal niet knibbelen, zegt de opgever, over de 5000 steenen beelden, die oudtijds elk godsdienstig gedenkstuk bevatte en over de beelden van ter grootte van eenige lijnen tot 20 voet en meer, welke in de groote kathedraalkerken gevonden werden. De liefhebber ziet er zoo naauw niet op. Bovendien heb ik in 3 minuten eene zoo bijzondere als belangrijke berekening gemaakt, bestemd om de pendant uit te maken van de vorige. Ik heb gevonden, dat het marmer voor de kunsten of gedenkstukken van allerlei aard, alleen na den zondvloed, toereikend zoude zijn, om eenen wenteltrap te maken van 8,839547,222343,678001 treden, die door het middelpunt der zon gaande, regtuit naar de vaste star zoude gaan, welke zich aan het einde van de staart des grooten Beers bevindt. Terwijl ik hiermede onledig was, heb ik gevonden, dat met de verw door de schilders gebruikt, sedert de schoone eeuw van PERICLES, tot op onze dagen, men genoeg zoude hebben, om al de landen, zeeën enz. van den geheelen aardbol tweemaal te verwen en met eene laag was te overdekken. Ik ben zoo zeker van de naauwkeurigheid dezer berekeningen, dat ik een iegelijk uitdaag te bewijzen, dat zij onjuist zijn."

Doorgraving van Panama. — Een kanaal bevaarbaar voor stoombooten en kleine vaartuigen zal gegraven worden door zekeren Baron DE THIERRY, dwars over den landengte van Darien.

In eene Courant *El constitucional del Cauca* (Nieuw Granada) leest men het volgende: »Het verheugt ons instaat te zijn te kunnen mededeelen dat de Baron DE THIERRY den Kapitein ter Zee LABARRIERE, in dienst van Nieuw Granada, afgevaardigd heeft naar de hoofdstad van deze republiek, met voorstellen tot het graven van een kanaal, hetwelk vereenigen zal, de wateren van Rio Chagres en Rio Grande, (welke laatste rivier zich in de Stille Zuid-Zee ontlast) en dezelven bevaarbaar zal maken voor stoombooten en kleine vaartuigen, welke niet meer dan 10 voeten diep gaan.

»Men heeft toegestaan dat de gemeenschap tusschen de Atlantische en Stille Zuid Zee door middel van een' karrenweg zeer voordeelig zal zijn; hoe veel meer gemak zal dan de vaart met stoombooten door het bedoelde kanaal niet verschaffen!

»De Baron heeft al de voordeelen, welke dit kanaal aan den handel zal geven, in eene nota aan het nationale kongres door middel van de gedeputeerden van Panama ontwikkeld; en het blijkt uit verscheidene aanhalingen dat de Baron dit groote werk onderneemt, hoofdzakelijk met het oogmerk om den weg tusschen Engeland en Nieuw Zeeland te verkorten, naar welke plaats hij thans op reis is, om een gouvernement naar een Europeesch plan te vormen en de land verhuizing aan te moedigen naar dat vruchtbaar en uitgestrekt land, alwaar al de voortbrengselen der aarde met het grootste gemak in overvloed kunnen gekweekt worden, inzonderheid de zijde vlas, (phormium tenax) hetwelk een artikel is van groote waarde in de commerciele wereld.

»De Baron heeft uitgestrekte fondsen en groot krediet bij vele Europesche bankiers; dit gevoegd bij de belangrijkheid der zaak, zal er geen twijfel bestaan of hij zal in zijne onderneming slagen." Verder leest men:

»Uittreksel uit eenen privaten brief van Panama.

»Ik heb nu mijne brieven van Bogota ontvangen en de tijdingen in dezelven zijn zeer gunstig. De Heer LABARRIERE was in de hoofdstad aangekomen twee dagen vóór de aankomst van onze gedeputeerden; hij schrijft mij hetgeen volgt: —

»De President gaf mij een zeer vriendelijk onthaal en las met geestdrift over het voorstel tot het graven van het kanaal. Hij beloofde al zijn invloed bij het kongres uit te oefenen om aan de oogmerken van den Baron te beantwoorden en voegde er bij: dat hij 10 jaren zijns levens zou willen geven, indien zoodanig werk gedurende zijne administratie kon gedaan worden."

Amerikaansche stoomstatistiek. — De heer PREADWAY geeft in zijne *Statisties of the United States* het volgend berigt van de diensten door middel van stoom in het huishoudelijke verkregen. Hij zegt namelijk: de heer HOLT, logementhouder te New-York bezit eene stoommachine, welke naar mijn weten de volgende werkzaamheden verrigt. Zij kookt, maakt messen en vorken schoon, poetst de laarzen, voorziet het geheele huis van water, werkt de bagagie der reizigers van de eene verdieping naar de andere, wast de borden en schotels af, scheert en snijdt het haar, maakt de bedden en veegt de kamers."

Uit het onlangs te Parijs uitgegeven jaarboekje van het bureau der statistiek ontleenen wij het volgende:

De bevolking van Parijs heeft gedurende het jaar 1833 verbruikt 69,974 ossen, 15,631 koeijen, 231,651 schapen, 81,531 varkens. 559,780 kilogr. worst en 1,027,552 kilogr. kaas. Aan zeevisch werd verteerd voor 3,906,214 fr., oesters 957,171 fr., gevogelte en wildbraad 6,974,222 fr., boter 9,959,215 fr., eijeren 4,272,333 fr.

Gedurende dat zelfde jaar werden binnen Parijs geboren 13,927 jongens en 13,533 meisjes; daaronder bevonden zich 9317 on echte kinderen; er werden 7938 huwelijken voltrokken. Het getal der overledenen bedroeg 25,096 personen, terwijl in 1832, het cholera-jaar, 44,463 en in 1831 25,996 menschen waren gestorven. Men kan derhalve vaststellen, dat de cholera in het geheel toch niet meer dan 18 tot 19,000 personen heeft weggerukt, terwijl dat getal vroeger tusschen de 30 en 40,000 werd berekend.

Frankrijks handel-marine bestaat uit omtrent 8000 vaartuigen, metende ongeveer 741,000 ton, met eene bemanning van 57,000 zeelieden. Van dit aantal schepen worden 829, ter middelbare grootte van 250 ton, tot den vreemden handel buiten Europa gebezigd; 800 schepen van denzelfden gemiddelden tonnen-inhoud dienen tot den handel met onderscheiden landen van Europa, 5360 vaartuigen, elk van 50 ton, worden tot den kusthandel gebruikt. De schepen, welke den handel buiten Europa drijven, zijn als volgt verspreid: in Oostindie 35, Isle de Bourbon, enz. 70, Zuid-Zee 25, Brazilie 65, La Plata-Republiek 20, Mexiko 40, Cuba 60, Haïty 60, in de Vereenigde Staten van Noord-Amerika 35, in het overige Westindie 20, in Cajenne 25, Senegal en Goree 10, Martinique en Guadeloupe 300, op de Walvischvangst 5, China 6, enz. De Fransche oorlogs-marine, is ongetwijfeld na de Engelsche de meestgeduchte. In het jaar 1832 werd zij nieuw georganiseerd en heeft zich sedert met veel spoed in alle opzigten verbeterd. Gedurende het jaar 1832 waren de volgende schepen gereed om zee te bouwen: 58 linieschepen, 58 fregatten, 33 korvetten, 67 brikken, 121 galjoten, kotters, enz. en 27 stoomvaartuigen, bombaardeer-schepen, enz., te zamen 374 oorlogschepen, welk getal later nog is vermeerderd."

Te New-Orleans heeft zich een *Gezelschap ter verhoeding van de tweegevechten* gevormd. Het eer-gerigt bestaat uit eenen president, twee vice-presidenten, eenen secretaris en twaalf regters, die elk half jaar worden gekozen. Deszelfs uitspraak is, op straffe van uitsluiting, voor de leden verbindend; evenwel beslist het eer-gerigt slechts zulke zaken, die aan hetzelve door eene of door de beide partijen worden voorgedragen. De beslissing wordt niet dan na naauwkeurig onderzoek en rijp beraad uitgesproken, en geene partij vermag de voldoening te weigeren, welke door het eer-gerigt als gepast is geoordeeld. Het gezelschap matigt zich geenszins het regt aan om de tweegevechten tusschen de leden geheel en al te beletten, maar het zal tot de trapsgewijze uitroeijing van dit vooroordeel zeer veel bijdragen. Ook heeft men de wetten van den tweestrijd gewijzigd. De beleedigde heeft de keuze der wapens, en, ingeval het pistolen zijn, het eerste schot. Wie zijnen beleediger slaat, verliest het regt om de wapens te kiezen. Geene andere wapens zijn veroorloofd dan pistolen en smalle degens. De leden van het gezelschap vermogen van een beschonken of twistziek mensch, of gedurende een gastmaal, geene uitdaging aan te nemen.

Geboorte, Sterfgevallen, enz.

BURGERLIJKE-STAND.

Van den 16den tot en met den 22sten November 1835, zijn ingeschreven, als:

BEVALLEN: *Elisabeth Johanna Franke*, Echtgenoot van *Pieter Hendrik Arons*, zoon. — *Anna Philipa van Bernhard*, zoon. — *Elisabeth Geertruida Verbergen*, zoon.

OVERLEDEN: *Anthonij Jacobus Westrop*, oud 15 jaar, 5 maanden en 16 dagen. — *Barend van der Veen*, oud 36 jaar. — *Johan Hug*, oud 54 jaar. — *Jan Veldkamp*, oud 46 jaar. — Mevrouw *Jeannette Schotborgh*, Echtgenoot van den WelEd. Gestr. Heer *P. C. Simon*, oud 41 jaar. — *Lodewijk* van *Christina van Fockens*, oud 58 jaar. — *Alexander van Woerden*, oud 46 jaar. — *Frederica Erberdina du Senne*, dochter van *Carrel* : *Erbertina du Senne*, oud 6 jaar. — *Elisabeth Catharina Pater*, oud 30 jaar.

LEVENLOOS GEBOREN: *Mary Helena Sourby*, van het Mannelijk Geslacht.

Advertentiën.

Scheepstijdingen.

BINNENGEKOMEN.

Den 20sten dezer, de Noord-Amerik. Brik, *Ceres*, Kapt. F. KENDALL, van *Boston*.

Den 21sten, de Engelsche schooner *John*, Kapt. G. M. FORBES, van *Demerary*; Passagiers: den Luitenant Adjudant SLENGAROE, J. A. van MEURS, J. RODENBROEK, THOMAS GREEN, C. RIECKER, Mrs. N. JONES en Bediende, S. WALTON en A. WELCK en Bediende.

Te Paramaribo, ter Boekdrukkerij van B O O N & Co.